

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Visoms suinteresuotoms institucijoms

Vilnius, 2016-05-27 Nr. S16/05/21

DĖL VISUOTINĖS ATESTUOTŲ ARCHITEKTŲ NARYSTĖS ARCHITEKTŲ RŪMUOSE

2016-05-10 Seime buvo įregistruotas Architektų rūmų įstatymo pakeitimo įstatymas (reg. Nr. XIIP-4374)¹, kuriuo numatoma įtvirtinti visuotinį atestuotų architektų dalyvavimą profesinės savivaldos sistemoje. Šiuo raštu kreipiamės į visas suinteresuotas institucijas prašydami palaikyti šio įstatymo priėmimą, galintį reikšmingai pakeisti jau kone kritinę tampančią padėtį architektūros srityje.

1. Kodėl reikia šio įstatymo pakeitimo?

Nes darosi vis labiau akivaizdu, kad nuo architektų priimamų sprendimų priklauso ne tik šalies aplinkos kokybė, bet ir darnos pačioje visuomenėje užtikrinimas, skirtingų jos poreikių suderinimas, daugelio teisių ir teisėtų interesų apsauga. Tai pasiekti įmanoma tik efektyviai veikiant profesinei savivaldai, atsakingai už tiek investuotojui, tiek visai visuomenei svarbius sprendimus priimančių architektų kvalifikaciją, profesinę etiką, metodinės pagalbos jiems teikimą, veiklos monitoringą, architektūros ir kitų viešųjų interesų atstovavimą teisėkūroje ir kt. Šių tikslų įgyvendinimui 2006 metais įsteigtų Architektų rūmų veikla negali būti efektyvi, kai profesinėje savivaldoje savanoriškais pagrindais dalyvauja 10 proc. atestuotų architektų.

2. Ar visuotinė atestuotų architektų narystė neprieštarautų Konstitucijai?

Ne, nes profesinė savivalda yra viena iš valstybės nustatomų profesinės veiklos priežiūros formų. Asmuo, rinkdamasis reglamentuojamą profesiją, kartu priima ir valstybės nustatytą reguliavimo formą. Tą yra pažymėjęs Konstitucinis Teismas (2008 m. sausio 7 d. nutarimas), tai nurodoma ir 2014 m. parengtoje Lietuvos teisės instituto mokslinėje išvadoje „Architektų profesinės savivaldos Lietuvoje ypatumai“². Profesinė savivalda visoje Europoje laikoma efektyviausia reglamentuojamos profesijos priežiūros forma.

3. Kam būtų naudingas efektyvus architektų profesinės savivaldos veikimas?

Jis būtų naudingas visiems, suinteresuotiems profesionalia ir etiška architektų veikla, sąžiningu ir teisėtu statybos verslu, darnia šalies plėtra, visapusiška mus supančios aplinkos kokybe:

- **visuomenei**, nes užtikrintų architekto priimamų sprendimų profesionalumą bei atsakomybę, leistų garantuoti ekonominių, ekologinių, socialinių ir kultūrinių interesų įgyvendinimą aplinkos srityje;
- **architektams**, nes užtikrintų sąžiningą konkurenciją, paremtą aukšta kolegų kvalifikacija ir etikos normų laikymusi, taip pat metodinę pagalbą, atstovavimą, kokybišką kvalifikacijos tobulinimą ir kt.;
- **investuotojams ir kitiems plėtros proceso dalyviams**, nes profesionali architekto veikla padėtų iš anksto įvertinti svarbias aplinkybes, leistų vėlesnėse projektų vystymo stadijose išvengti teisinių ir socialinių ginčų bei su tuo susijusių nuostolių, užtikrintų profesionalias konsultacijas planuojant investicijas tiek privatiems investuotojams, tiek perkančiosioms organizacijoms ir kt.

Prašome Jūsų išreikšti palaikymą raštu, adresuojant jį Architektų rūmams, Aplinkos ministerijai ir Seimui.

Su pagarba, Lietuvos architektų rūmų pirmininkė

Daiva Bakšienė

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/4b7d9d80167f11e6aa14e8b63147ee94?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=7fe34e19-721c-4af2-b06c-f98d734d86eb>

² <http://www.architekturumai.lt/media/Teises%20dokumentai/LTI%20analyze%20del%20architektu%20profesines%20savivaldos.pdf>